

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

Evaluacija LIFE projekata i najčešće greške

**Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
Zagreb, 9. svibnja 2017.**

Postupak ocjenjivanja projekata

Faza dodjele bodova

Kriteriji za potprogram Okoliš	Min	Max
1. Tehnička usklađenost i kvaliteta	10	20
2. Financijska usklađenost i kvaliteta	10	20
3. EU dodana vrijednost: Doprinos posebnim ciljevima prioritetnih područja LIFE potprograma za okoliš	10	20
4. Doprinos prioritetnim temama	-	10
5. EU dodana vrijednost: Ostvarivanje višestrukih ciljeva, sinergije i integracija	7	15
6. EU dodana vrijednost: Mogućnost primjene na drugim područjima i prenosivost	5	10
7. EU dodana vrijednost: Transnacionalnost, zelena javna nabava i usvajanje rezultata drugih programa	-	5
UKUPNI BODOVI	55	100

Faza dodjele bodova

Kriteriji za potprogram Klimatske aktivnosti	Min	Max
1. Tehnička usklađenost i kvaliteta	10	20
2. Financijska usklađenost i kvaliteta	10	20
3. EU dodana vrijednost: Doprinos povećanoj otpornosti na klimatske promjene i smanjenju emisija stakleničkih plinova	7	15
4. EU dodana vrijednost: Doprinos specifičnim ciljevima prioritetnog područja LIFE potprograma za klimatske aktivnosti	7	15
5. EU dodana vrijednost: Ostvarivanje višestrukih ciljeva, sinergije i integracija	7	15
6. EU dodana vrijednost: Mogućnost primjene na drugim područjima i prenosivost	5	10
7. EU dodana vrijednost: Transnacionalnost, zelena javna nabava i usvajanje rezultata drugih programa	-	5
UKUPNI BODOVI	55	100

1. Tehnička usklađenost i kvaliteta

- Je li dobro opisan **predoperativni kontekst**:
  - **Problem/prijetnja**
  - Prethodna istraživanja i testiranja na tom području (**početno stanje**)
  - Status pripremnih aktivnosti (**postupak ishodađenja dozvola, PUO**)
  - **Tehnička spremnost** za provođenje projekta
- Postoji li **jasna i logična poveznica** između problema/prijetnje, ciljeva, aktivnosti i očekivanih rezultata projekta?

1. Tehnička usklađenost i kvaliteta

- Je li u opisu **aktivnosti** jasno **TKO**, **ZAŠTO**, **KAKO**, **KADA** i **GDJE** ih provodi?
- Jesu li opisani očekivani **rezultati** projekta i definirani pokazatelji (**indikator**)?
- **Monitoring** utjecaja projekta na:
  - a) Stanje **okoliša i prirode**
  - b) Prakse i stav **ciljane publike**

1. Tehnička usklađenost i kvaliteta

- Je li dobro planirana organizacija **operativnih i upravljačkih struktura** projekta (korisnik koordinatora)?
- Jesu li planirana **adekvatna sredstva** (oprema, osoblje itd.)?
- Je li **partnerstvo** prikladno, dostatno, kompetentno, koherentno za provođenje aktivnosti, postizanje rezultata i održivost projekta?

1. Tehnička usklađenost i kvaliteta

- Jesu li „**deliverables**” (isporučivi proizvodi) i „**milestones**” (prekretnice) u skladu s projektnim rezultatima?
- Je li **vremenski raspored i trajanje** projektnih aktivnosti realističan i u skladu s projektnim rezultatima?
- Jesu li potrebne, objašnjeni koraci za pribavljanje i trenutna faza pribavljanja:
  - a) **Dozvola**
  - b) **Procjena utjecaja zahvata na okoliš (PUO)**

1. Tehnička usklađenost i kvaliteta

- Jesu li definirani potencijalni **rizici** i plan djelovanja za njihovo sprečavanje i ukoliko do njih dođe?
  - Shema nepredviđenih slučajeva (*contingency plan*)
  - Preliminarne konzultacije s dionicima (ministarstvo, lokalna uprava itd.)
- Postoji li realističan plan za nastavak utjecaja projekta i nakon njegovog završetka?
  - *After life plan*

1. Tehnička usklađenost i kvaliteta

Glavni elementi evaluacije:

- 1) Jasnoća prijave
- 2) Izvodljivost projekta
- 3) Održivost projektnih rezultata

Kriterij 1: max 20 / prolaz 10 bodova

Jasnoća prijave

Najčešće pogreške

- Nejasno opisan **problem**
- Nedovoljno opisano **trenutačno stanje** (dosadašnja istraživanja, reference)
- Nije kompletan **predoperativni kontekst**
- Nepovezanost s **EU legislativom**
- Nedovoljna **tehnička pripremljenost** za provedbu projekta

Jasnoća prijave

Najčešće pogreške

- Nelogična i nedovoljna jasna veza između problema, aktivnosti i rezultata
- Nedovoljno detaljan **opis** provedbe **aktivnosti**
- Pogrešno **kategorizirane** aktivnosti
- Nerazumljive priložene **karte**

Izvedivost

Najčešće pogreške

- Rizici nisu navedeni i uključeni u vremensko planiranje aktivnosti
  - Nedostatak sheme nepredviđenih slučajeva (*contingency plan*)
- Dozvole nisu pribavljene i nije objašnjen postupak ishoda
- Nedovoljno razrađen plan za komunikaciju

Izvedivost

Najčešće pogreške

- Očekivani rezultati su nerealni
- Nedovoljno informacija o mjerenju napretka projekta
- Nedovoljan udio aktivnosti očuvanja (NAT)

Održivost

Najčešće pogreške

- Ne postoji jasan plan o nastavku projektnih aktivnosti i održavanju projektnih rezultata
  - Nedostaje *After life plan*
- Nije planirana izrada poslovnog plana (obavezno kod tržišno orijentiranih projekata)

2. Financijska usklađenost i kvaliteta

- Jesu li svi troškovi razumni, dovoljno opisani i u skladu s LIFE pravilima (*Annex X to the Model LIFE Grant Agreement*)?
- Je li proračun opravdan i dosljedan?
- Je li ulaganje razumno s obzirom na očekivani utjecaj na okoliš (*value for money*)?
- Je li u projektnom prijedlogu obrazloženo zbog čega drugi izvori financiranja nisu prikladni?
- Postoji li rizik od dvostrukog financiranja?

Kriterij 2: max 20 / prolaz 10 bodova

Najčešće greške

- Nedovoljan **doprinos projektnog partnera**
- Budžet nije **izbalansiran**
  - **Troškovi osoblja** su nedosljedni i previsoki
  - **Precijenjen broj osoblja** s obzirom na težinu i trajanje projekta
- Troškovi nisu dovoljno **argumentirani i opisani**
- Pogrešno raspoređene **kategorije troškova**

Najčešće greške

- Zatražena **rata sufinanciranja je previsoka** i nije opravdana
- Navedeni **neprihvatljivi troškovi**
- Nedostatak isplativosti projekta (***value for money***)
- Nedostaje **revizijsko izvješće** od vanjskog revizora
- Navedeni su **paušalni iznosi**
- Provođenje **javne nabave** nije objašnjena

3.(KLIMA) EU dodana vrijednost - Doprinos povećanoj otpornosti na klimatske promjene i smanjenju emisija stakleničkih plinova

- U kojoj mjeri doprinosi projekt razvoju niskougljičnog gospodarstva otpornog na klimatske promjene?
- Je li planiran utjecaj projekta na smanjenje emisija stakleničkih plinova i povećanje otpornosti na klimatske promjene realan?
- Ide li utjecaj preko granica projekta?
- **Najčešća greška:**
  - Projekt je nedovoljno ambiciozan za ostvarenje značajnog učinka

Kriterij 3 (KLIMA): max 15 / prolaz 7 bodova

4.(KLIMA) EU dodana vrijednost: Doprinos posebnim ciljevima prioritetnih područja

- U kojoj mjeri projekt doprinosi:
  - **posebnim ciljevima za prioritetna područja** (čl. 14. – 16. LIFE uredbe)
  - provedbi, ažuriranju i razvoju **EU legislative**
- **Najčešća greška:**
  - Iako projekt u načelu doprinosi svim ciljevima potprograma Klimatske aktivnosti, planirane aktivnosti **neće ostaviti značajan i trajan doprinos**

Kriterij 4 (KLIMA): max 15 / prolaz 7 bodova

3.(ENV) EU dodana vrijednost: Doprinos posebnim ciljevima prioritetnih područja

- U kojoj mjeri projekt doprinosi:
  - **posebnim ciljevima za prioritetna područja** (čl. 10. – 12. LIFE uredbe)
  - **tematskim prioritetima** (Prilog III LIFE uredbe)
  - provedbi, ažuriranju i razvoju **EU legislative**

Kriterij 3 (ENV): max 20 / prolaz 10 bodova

Najčešće greške

- Ne uzima u obzir **učinak** projekta na nacionalnoj i međunarodnoj razini
- Nejasan **doprinos rezultata** EU ciljevima
- **Metode** se ne mogu primijeniti na drugom području
- Prenaglašen istraživački karakter - ne osigurava dugoročnu **ekološku dobrobit**

Najčešće greške

- Nedostatak **održivosti** aktivnosti i rezultata projekta
- Nedostatak **referenci**
- Nedostatak informacija za **procjenu utjecaja** rezultata na okoliš
- Ne uključuje **druge vrste ili staništa** koje se nalaze unutar ili u blizini područja obuhvaćenog projektnim prijedlogom

4.(ENV) Doprinos prioritetnim temama

- [Višegodišnjeg programa rada za program LIFE 2014.-2017.](#)
  - Je li projekt u skladu s jednom ili maksimalno dvije prioritetne teme?
  - Odnose li se glavne aktivnosti projekta (*core actions*) na odabranu prioritetnu temu?
- Postoje li dokazi da je predložena tehnologija/metodologija nova na području EU (pilot projekt)?

Kriterij 4 (ENV): max 10 / prolaz 0 bodova

Najčešće greške

- Projekt nedovoljno/djelomično doprinosi **projektnim temama**
- Projekt nema dovoljno **inovativan i/ili demonstracijski karakter** na EU razini
- Nije naveden **tip projekta** ili objašnjeno zašto spada u određeni tip projekta
- Projekt samo smanjuje potencijalnu prijetnju ugroženim vrstama i/ili staništima, ali ne nudi **adekvatnu zaštitu**

5. EU dodana vrijednost: Ostvarivanje višestrukih ciljeva, sinergije i integracija

- Postoji li plan za **integraciju** specifičnih okolišnih ciljeva u druge **EU politike** (*multi-purpose delivery mechanism*)?
- Jesu li uključene **mjerodavne institucije**?

Kriterij 5: max 15 / prolaz 7 bodova

Najčešće greške

- Nedostatak aktivnosti za **integraciju cilja u druge politika** (npr. usvajanje strateških dokumenata/priručnika izrađenih tijekom projekta od strane nadležnih tijela)
- Neuključivanje **relevantnih nadležnih tijela** za razvoj politika
- Nisu uključeni utjecaji na 3 stupa **održivog razvoja** (ekonomski, društveni i ekološki)

6. EU dodana vrijednost: Mogućnost primjene na drugim područjima i prenosivost

- Planira li se **primjena tehnologije/metode** na drugim područjima (*replicability & transferability*)?
- U kojoj mjeri takve aktivnost idu dalje od uobičajenog širenja informacija i znanja te umrežavanja?

Kriterij 6: max 10 / prolaz 5 bodova

Najčešće greške

- Nedostatak konkretnih aktivnosti, jasne strategije i isporučivih proizvoda za **primjenu na drugim područjima**
- **Interesne skupine** nisu jasno definirane i/ili su neprimjerene za tip projekta
- Problem obuhvaćen projektom je **lokalnog karaktera** te isti je već uspješno obuhvaćen drugih postojećim pristupima/programima

7. EU dodana vrijednost: transnacionalnost, zelena nabava, usvajanje rezultat drugih programa

- Je li predviđena **međunarodna suradnja** i postoji li EU dodana vrijednost u tome?
- Je li predviđena **zelena javna nabava** s jasno opisanim mehanizmom primjene
- **Usvaja** li projekt **rezultate** drugih EU istraživačkih i inovacijskih programa (npr. Obzor 2020)?

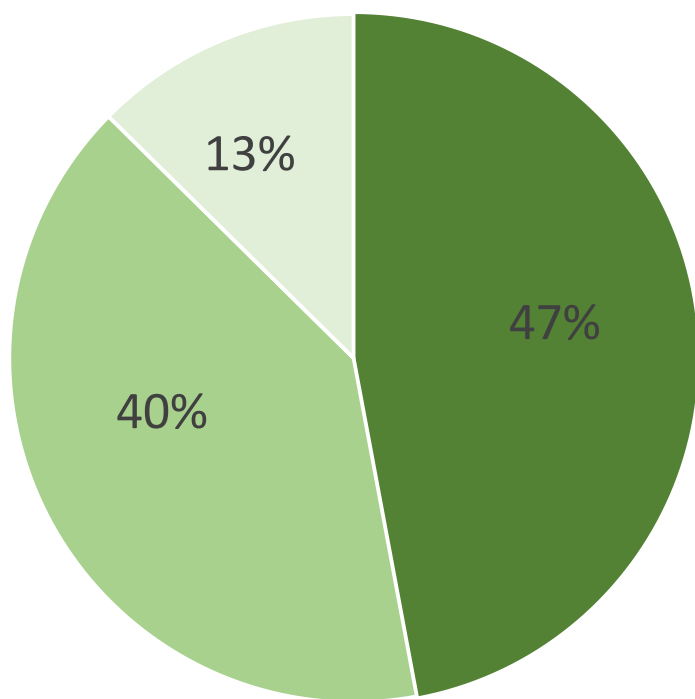
Kriterij 7: max 5 / prolaz 0 bodova

Najčešće greške

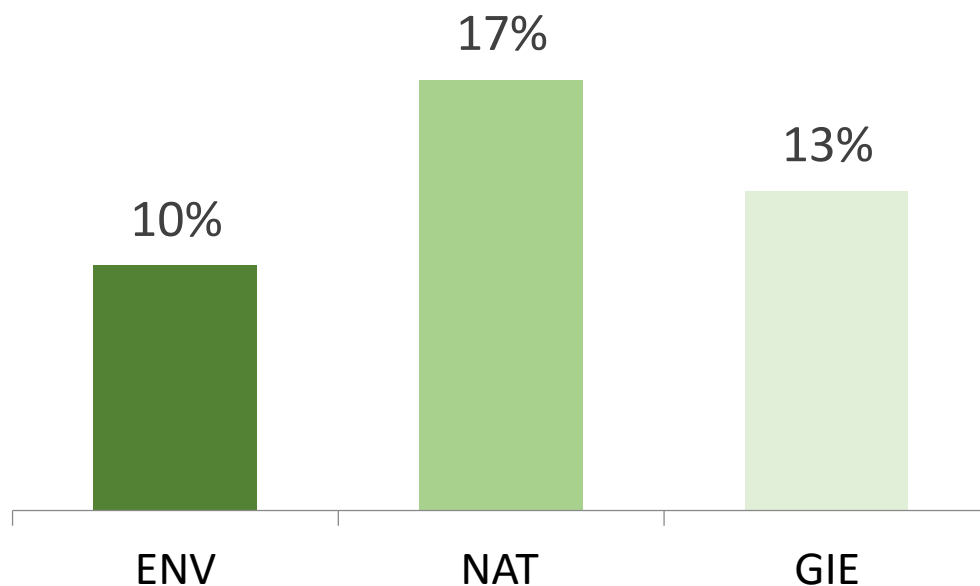
- Nedostaje **međunarodni karakter**
- **Zelena javna nabava** nije predviđena ili objašnjena provedba
- Projekt ne uzima u obzir **rezultate** istraživanja financiranih iz **programa EU**

Rezultati natječaja 2015.

■ ENV ■ NAT ■ GIE

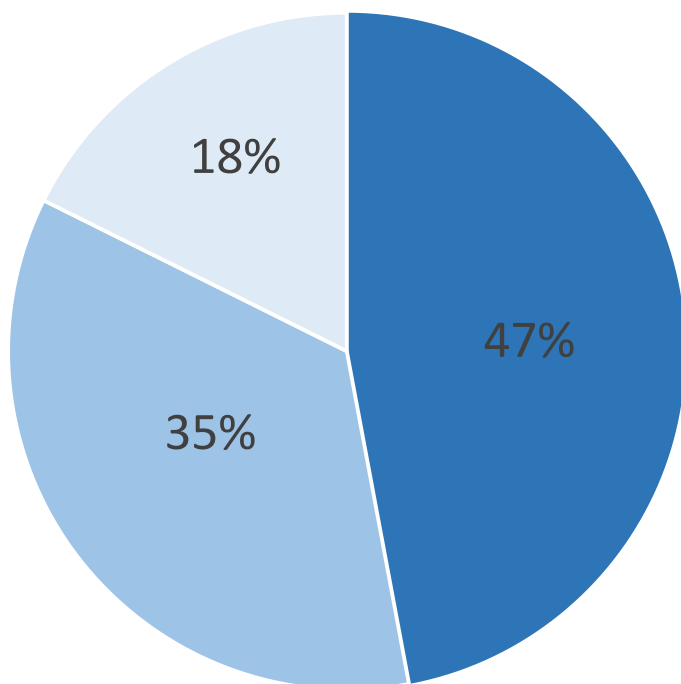
Prolaznost

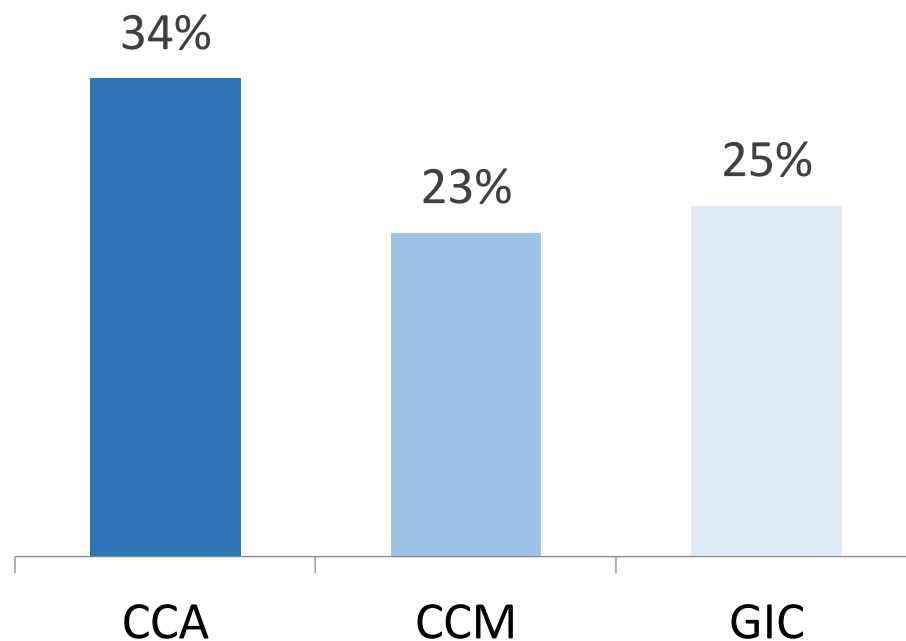

Rezultati natječaja 2015.

■ CCA ■ CCM ■ GIC

Prolaznost

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

Hvala na pažnji!